

DYNAMICS OF THE TERRITORIAL PROFILE OF ACCEPTED AND TRAINED STUDENTS AT UNIVERSITY OF SHUMEN "BISHOP KONSTANTIN PRES LAVSKI"

Abstract: This article examines the territorial profile of candidate-students, enrolled and current students at the University of Shumen in order to optimize the competitiveness of the university on the national market for educational services.

Author information:

Rosica Mihaylova

Assoc. prof., PhD
Faculty of Education
at Konstantin Preslavsky University of Shumen

✉ r.mihaylova@shu.bg

🌐 Bulgaria

Rosina Mincheva

Chief Expert at
Educational Affairs Department

✉ r.mincheva@shu.bg

🌐 Bulgaria

Kolq Taneva

Chief Expert at
Educational Affairs Department

✉ k.taneva@shu.bg

🌐 Bulgaria

Keywords:

competitive environment, territorial
analyses, candidate-students

Изследването е финансирано по проект № РД-21-099/04.03.2021 г. „Динамика на конкурентната среда на националния пазар на образователни услуги (2015-2021), 2 част“, „ШУ „Епископ Константин Преславски“

В съвременните измерения на пазара на образователни услуги с цел повишаване на ефективността и конкурентоспособността на висшите учебни заведения се налагат перманентни действия от страна на академичните общности свързани с анализи на различни фактори, обуславящи тяхната конкурентоспособност.

Настоящата статия разглежда един от аспектите на тези анализи, а именно териториалния профил на кандидат студентите, записаните и действащите студенти в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ с цел оптимизиране на конкурентоспособността на висшето училище.

Целта на териториалния анализ на студентите в Шуменски университет е да подпомогне академичните ръководства при определяне на нивото на конкурентоспособност на професионалните направления и планиране на дейности по повишаването ѝ. Актуализирането на базата данни за териториалния профил на приетите и обучавани студенти в университета за

периода 2019-2021 година дава възможност за сравнителен анализ с предишен период (2014-2016 г.), който спомага за установяване на динамиката на териториалния профил на кандидатстващите студенти, както и на записаните и действащи студенти. Териториалният анализ спомага също така за открояване на възможностите за разширяване на академичното влияние на Шуменски университет на националния пазар на образователни услуги.

По-задълбоченото познаване на териториалните особености на кандидат студентите и обучаваните студенти в Шуменски университет спомага за опознаване на конкурентната среда и провеждане на гъвкава и последователна политика за поддържане и повишаване статуса на университета като конкурентоспособна институция.

Териториалният анализ на разглежданите три групи студенти е направен въз основа на данни от кандидат студентската кампания на университета в 28 области в страната, както и данни от вътрешно университетските системи за записаните и действащи студенти в различните периоди.

Данните за кандидат-студентите в Шуменски университет за двата периода (2014-2016 г. и 2019-2021 г.) показват цялостно увеличаване на интересът към специалностите и магистърските програми в университета – от 5322 кандидат-студенти общо в периода 2014-2016 г. на 7725 в периода 2019-2021 година.

Таблица 1

ОБЛАСТ	КАНДИДАТ-СТУДЕНТИ 2014-2016 г.	КАНДИДАТ-СТУДЕНТИ 2019-2021 г.
Благоевград	6	23
Бургас	210	380
Варна	1365	2347
Велико Търново	11	59
Видин	9	8
Враца	9	22
Габрово	6	25
Добрич	657	888
Кърджали	2	4
Кюстендил	2	10
Ловеч	12	20
Монтана	6	12
Пазарджик	4	11
Перник	5	26
Плевен	23	77
Пловдив	16	32
Разград	258	302
Русе	31	154
Силистра	167	285
Сливен	56	83
Смолян	1	2
София	58	131
Стара Загора	17	37
Търговище	337	524
Хасково	4	12
Шумен	2030	2018
Ямбол	20	33
ОБЩО	5322	7725

От Таблица 1 ясно се вижда тенденцията на увеличаване броя на кандидат-студентите във всички представени области в периода 2019-2021 година. Спад, и то минимален, има само в една област – Шумен. Данните за териториалния обхват на кандидат-студентите в периода

2019-2021 година затвърждават увеличаването на академичното влияние на Шуменски университет на фона на националния пазар на образователни услуги.

Петте водещи области в териториалния анализ на кандидат-студентите и през двата наблюдавани периода си остават Шумен, Варна, Добрич, Търговище и Разград. Наблюдава се само едно разместване в това ранжиране, а именно в периода 2019-2021 година първото място се заема от област Варна, която измества лидерската позиция на област Шумен. Тези тенденции са представени във Фигура 1 като разместването на лидера в това отношение се дължи на гореспоменатия спад на кандидат-студентите само от област Шумен през периода 2019-2021 година.

Фигура 1

Сравнителният анализ на записалите се студенти през двата периода показва сходни тенденции като при териториалната динамика при кандидат-студентите в Шуменски университет.

Таблица 2

ОБЛАСТ	ЗАПИСАНИ В ПЪРВИ КУРС 2014-2016 г.	ЗАПИСАНИ В ПЪРВИ КУРС 2019-2021 г.
Благоевград	6	16
Бургас	146	386
Варна	1075	2346
Велико Търново	11	54
Видин	6	8
Враца	8	18
Габрово	3	21
Добрич	493	871
Кърджали	1	4
Кюстендил	1	8
Ловеч	5	19
Монтана	6	11
Пазарджик	4	10
Перник	4	24
Плевен	17	68
Пловдив	14	31
Разград	193	492

Русе	17	144
Силистра	127	265
Сливен	41	78
Смолян	0	2
София	52	116
Стара Загора	8	31
Търговище	250	510
Хасково	3	11
Шумен	1745	1951
Ямбол	13	33
ОБЩО	4249	7528

Таблица 2 ясно визуализира тенденцията за повишаване броя на записаните студенти в Шуменски университет във всичките представени области в периода 2019-2021 г. Особено впечатление прави многократно увеличени брой на записани студенти от област Русе, Разград, Силистра, Добрич и Бургас както и двойно повечето записани студенти от област София. Това говори за разширяване на обхвата на Шуменски университет и утвърждаването на позицията му като водещ класически университет в североизточна България. Първенец в периода 2019-2021 година както при кандидат-студентите си остава област Варна като същата измества област Шумен от първото ѝ място в периода.

Фигура 2

Фигура 2 представя топ 5 области на записани студенти. Прави впечатление същата постановка в това отношение като при кандидат-студентите в Шуменски университет като ясно се наблюдава изместването в периода 2019-2021 на област Шумен от област Варна.

Интересни са наблюдаваните тенденции и при категорията действащи студенти в Шуменски университет.

Таблица 3

ОБЛАСТ	ДЕЙСТВАЩИ СТУДЕНТИ 2014-2016 г.	ДЕЙСТВАЩИ СТУДЕНТИ 2019-2021 г.
Благоевград	13	23
Бургас	564	812
Варна	3632	5556
Велико Търново	58	80
Видин	22	30
Враца	32	36
Габрово	28	45
Добрич	136	2034
Кърджали	7	12
Кюстендил	4	17
Ловеч	36	56
Монтана	47	35
Пазарджик	21	24
Перник	8	130
Плевен	82	129
Пловдив	38	75
Разград	818	1135
Русе	98	227
Силистра	461	696
Сливен	217	201
Смолян	6	4
София	177	243
Стара Загора	36	58
Търговище	1004	1246
Хасково	27	33
Шумен	6467	5460
Ямбол	108	88
ОБЩО	15387	18485

В тази категория се наблюдава обратна тенденция на спад на действащите в студенти в периода 2019-2021 година в редица области – Монтана, Сливен, Смолян, Шумен и Ямбол. Притеснителен е спадът в област Шумен с 1007 студента, с което в топ 5 областите в периода 2019-2021 година Шумен отстъпва отново първенството на област Варна, която увеличава броя на своите действащи студенти през новия период с 1924 студента.

Традиционно се запазват петте водещи области в обучението на студенти в Шуменски университет – Варна, Шумен, Добрич, Търговище и Разград.

В понататъшните наблюдения на тенденциите е препоръчително едно задълбочено последващо обследване на разгледаните данни по образователно квалификационни степени за установяване на динамиката в тях.

Съпоставителният анализ на териториалната динамика на студентите в Шуменски университет ясно очертава позицията и важността на университета в североизточна България и интереса на поголямата част от студентите от области в региона.

Потенциални възможности за разгръщане на териториалния обхват на Шуменски университет според съпоставяните данни от двата периода са кандидат-студентите от област Варна и област Бургас. Интересен е и фактът на увеличаване с повече от 15 пъти през периода 2019-2021 година на броя на действащите студенти в университета от област Перник.

Направеният съпоставителен анализ на приетите и обучавани студенти в Шуменски университет очертава ясно тенденцията за утвърждаване на неговото академично влияние на фона на националния пазар на образователни услуги. Шуменски университет в последните наблюдавани години 2019-2021 не само затвърждава своята позиция на солиден класически университет в североизточна България, но и разширява своя териториален обхват със студенти извън този регион.

References:

1. Sayt na Shumenski universitet „Episkop Konstantin Preslavski“ <https://www.shu.bg/>
2. Vatreshna informatsionna sistema na Universiteta Uninet <http://uninet.shu.bg/>
3. Standarti i nasoki za osiguryavane na kachestvoto v Evropeyskoto prostranstvo za visshе obrazovanie (ESG)
4. https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/filebase/esg/ESG%20in%20Bulgarian_by%20NEEA.pdf
5. Rejtingova sistema na visshite uchilishta v Bulgaria <https://rsvu.mon.bg/rsvu4/#/>